

Corona opt-in stopgezet per 1 april

28 februari 2023

De Corona opt-in is ingesteld op verzoek van zorgverleners en VWS aan het begin van de COVID-19 pandemie. De tijdelijke maatregel stelt zorgverleners op de HAP en SEH in staat om de PS van het huisartsendossier van de patiënt in te zien bij verdenking van COVID-19. Wanneer de opt-in op 1 april wordt ingetrokken en de functionaliteit is stopgezet, zijn alleen nog de PS-en op HAP beschikbaar van die patiënten die daarvoor toestemming hebben gegeven. Na het intrekken van de functionaliteit kan een SEH de PS niet meer opvragen.

Stopknop als technische oplossing

In opdracht van VWS en de betrokken koepels heeft VZVZ [naar eigen zeggen](#) een technische oplossing uitgewerkt. Deze 'stopknop', maakt opvragingen onmogelijk. Dat betekent dat als een zorgaanbieder de PS opvraagt van een patiënt waarvoor de corona opt-in was aangezet, er geen gegevens opgeleverd worden ('niet succesvolle opvraging'). Ook niet wanneer de patiënt ter plekke daarvoor zijn toestemming zou geven.

Deze oplossing biedt de mogelijkheid om bij een opleving van het coronavirus de opt-in weer te activeren. VZVZ kan de stopknop, wanneer VZVZ daarvoor een verzoek van de koepels krijgt, ook weer uitzetten. De organisatie benadrukt dat het noodzakelijk is dat huisartsenpraktijken hun patiënten om toestemming (blijven) vragen. Zo blijft belangrijke informatie bij spoedzorg beschikbaar. Ook via [Volgjezorg.nl](#) kunnen patiënten de toestemmingen aan hun zorgaanbieders geven.

Belang van toestemming geven

Het belang van toestemming geven is na het activeren van de stopknop extra actueel. Koepelpartijen zullen samen met VZVZ en regio-organisaties zorgaanbieders informeren over de beëindiging van de corona opt-in functionaliteit. Ook gaan zij via diverse kanalen aandacht vragen voor het toegenomen belang van het geven van toestemming.

Nog dit jaar wordt in dit kader ook de online toestemmingsvoorziening Mitz geïntroduceerd. Via Mitz kan iedere Nederlander in één keer zijn toestemmingen voor al zijn zorgaanbieders regelen. Nu de Corona opt-in op korte termijn verdwijnt, is het volgens VZVZ nodig dat zorgaanbieders en hun leveranciers zo spoedig mogelijk Mitz implementeren. Momenteel [loopt er al een gecontroleerde livegang met Mitz](#). Andere uitrollen moeten snel volgen.

Corona opt-in: hoe het begon

Begin april 2020, enkele maanden na het begin van de corona-crisis, besloot toenmalig minister van VWS Hugo de Jonge [om te kijken](#) naar de mogelijkheid van een corona opt-in. De Jonge deed dit mede op verzoek van de Patiëntenfederatie. Zo'n acht miljoen Nederlanders hadden destijds al toestemming gegeven om hun medische informatie te delen met huisartsenposten via het LSP. De meeste andere Nederlanders hadden nog geen keuze gemaakt. De opt-in was volgens de minister nodig in een pandemie-situatie. Actuele inzage in medische gegevens zou zorgprofessionals helpen bij een snelle triage voor mensen die acute zorg op een HAP of SEH nodig hadden.

De Corona opt-in [trad op 8 april in werking](#), na toestemming onder voorwaarden [van de Autoriteit Persoonsgegevens](#) (AP). Het ging daarbij nadrukkelijk alleen om huisartseninformatie, aangezien veel mensen die corona kregen, bij een SEH of HAP terecht kwamen. Mensen moesten nog wel ter plekke toestemming verlenen. Minister Martin van Rijn, die zijn overwerkte voorganger Bruins was opgevolgd, [benadrukte in een Kamerbrief](#) later in 2020 de tijdelijkheid van de opt-in.

Opt-in diverse malen verlengd

De opt-in liep in eerste instantie tot juni 2020, maar de maatregel werd diverse malen verlengd. In december 2020 maakte minister Tamara van Ark, op dat moment opvolger van Van Rijn, bekend dat de gedoogmaatregel omgezet zou worden in een [Algemene maatregel van Bestuur \(AMVB\)](#). Van Ark stelde destijds ook dat het programma [Met Spoed Beschikbaar](#) was opgestart. Hiermee moest structureel snelle en veilige gegevensuitwisseling voor spoedeisende hulp technisch en organisatorisch geregeld worden. Er werd destijds al gekeken naar het Estse model van een opt-out (zoals in Nederland ook bestaat bij orgaandonatie) en naar een randvoorwaardelijke toestemmingsvoorziening [onder de naam Mitz](#). De Amvb liet overigens op zich wachten. Daarom stelde Van Ark in mei 2021 dat de opt-in als gedoogmaatregel voorlopig [bleef bestaan](#) omdat de druk op de acute zorg onverminderd groot bleef.